

Sygn. akt I CSK 811/14

POSTANOWIENIE

Dnia 12 czerwca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa I. P.

przeciwko J. P.

o ustalenie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 12 czerwca 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z dnia 13 lutego 2014 r., sygn. akt VI ACa 779/13,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powódki na rzecz pozwanego koszty postępowania kasacyjnego w kwocie 3.600 (trzy tysiące sześćset) złotych.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powódki I. P. od wyroku Sądu Apelacyjnego oddalającego jej apelację od wyroku Sądu Okręgowego zważyć należy, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, silnie nacechowanym pierwiastkiem publicznoprawnym, a jej rolą nie jest korygowanie wszelkich orzeczeń sądowych zawierających ewentualne uchybienia, ponieważ tę funkcję realizują zwyczajne środki zaskarżenia i skarga o wznowienie postępowania. Skarga kasacyjna służy ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój jurysprudencji i prawa pozytywnego oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Taka konstrukcja i rola skargi kasacyjnej powoduje konieczność poddania jej kontroli wstępnej pod kątem spełniania kryteriów kwalifikujących do przedstawienia skargi Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na pierwszej ze wskazanych wyżej przesłanek obliuguje skarżącego do sformułowania istotnego zagadnienia prawnego, wskazania argumentów prawnych prowadzących do rozbieżnych ocen prawnych oraz przedstawienia własnego stanowiska. Wywód ten powinien być zbliżony do przyjętego przy przedstawianiu Sądowi Najwyższemu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, nie publ.). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione, gdy problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub

istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 10 marca 2010 r., II UK 363/09, niepubl. i z 12 marca 2010 r., II UK 400/09, niepubl.).

Wskazane przez skarżącą istotne zagadnienie prawne dotyczy kryterium oceny twierdzeń strony co do pozostawania przez nią w błędzie wywołanym podstępnie przez kontrahenta oraz zakresu obowiązku małżonka sprawującego, jako akcjonariusz, zarząd akcjami spółki wchodzącymi w skład majątku wspólnego, udzielenia drugiemu z małżonków informacji dotyczących wykonywania przez akcjonariusza praw wynikających z tych akcji oraz informacji dotyczących spraw spółki. Jako kolejne istotne zagadnienie prawne skarżąca wskazała kwestię, czy w sytuacji istnienia obowiązku udzielenia przez jednego z małżonków drugiemu małżonkowi informacji dotyczących zarządu akcjami wchodzącymi w skład majątku wspólnego, wyłączone jest przyjęcie, że drugi małżonek działał pod wpływem błędu w sytuacji dysponowania przez tego małżonka jawnymi sprawozdaniami finansowymi spółki oraz dokonania ich oceny przy pomocy profesjonalnych doradców.

Treść wskazanych wyżej zagadnień oraz ich motywacja wskazują, że skarżąca nie tyle dostrzega konieczność wyjaśnienia przez Sąd Najwyższy zasygnalizowanych kwestii prawnych, ile kwestionuje w istocie treść ustaleń faktycznych Sądu drugiej instancji, które doprowadziły ten Sąd do konkluzji o braku wykazania, że powódka zawierając umowę działała pod wpływem błędu wywołanego podstępnie przez pozwanego. Istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., to problem o charakterze prawnym powstały na tle przepisu prawa, istotnego dla rozstrzygnięcia konkretnego sporu czyli związanego z podstawami skargi, z wiążącym Sąd Najwyższy stanem faktycznym sprawy oraz podstawą prawną zaskarżonego orzeczenia. Problem ten musi mieć jednocześnie charakter uniwersalny w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych podobnych spraw w sytuacji braku orzecznictwa Sądu Najwyższego wyjaśniającego wątpliwości prawne wskazane przez skarżącego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2013 roku, IV CSK 53/13, niepubl.). Taka sytuacja w niniejszej sprawie nie zachodzi, ponieważ przedstawione

przez skarżącą kwestie prawne dotyczące wad oświadczenia woli w postaci błędu lub podstępu były już przedmiotem licznych wypowiedzi Sądu Najwyższego, przywołanych także w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 6 maja 1997 r., I CKN 91/97, niepubl., z dnia 19 października 2000 r., III CKN 963/98, OSNC 2002, nr 5, poz. 63 oraz z dnia 5 grudnia 2000 r., IV CKN 179/00, niepubl.).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono także kwestie prawne związane ze statusem małżonka- akcjonariusza spółki akcyjnej w sytuacji, w której akcje należą do majątku wspólnego małżonków (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 1999 r., I CKN 1146/97, OSNC 1999, nr 12, poz. 209, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3.12.2009 r., I CSK 273/09, niepubl. oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 2009 r., II CSK 446/08, OSNC ZD 2010, nr 1, poz. 7). W rozpoznawanej sprawie nie istnieje więc potrzeba wyjaśnienia dotychczas nie rozstrzygniętych wątpliwości prawnych czy też potrzeba wykładni wskazanych przez skarżącą przepisów prawa, zaś kwestia prawidłowości subsumcji wiążącego Sąd Najwyższy ustalonego stanu faktycznego pod wskazane przez Sąd drugiej instancji normy prawa materialnego nie stanowi istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ §1 pkt 1 k.p.c.

W tym stanie rzeczy wobec braku wskazanej przez stronę przyczyny kasacyjnej orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).